

Kymenlaakson hyvinvointialueen terveydenhuollon asiakasmaksut 2026

Sisällys

1. Yleiset periaatteet.....	2
2. Avopalvelujen maksut	2
2.1. Perusterveydenhuollon maksut (asiakasmaksuasetus 7 §, asiakasmaksulaki 5 §).....	2
2.1.1. Vastaanottopalvelut.....	2
2.1.2. Fysioterapian ja toimintaterapian maksut (asiakasmaksuasetus 7 §, asiakasmaksulaki 5 §)	3
2.1.3. Kuntoutushoidon asiakasmaksu (asiakasmaksulaki 14 § , vammapalvelulaki 2 §).....	3
2.1.4. Puheterapian, ravitsemusterapian, jalkojenhoidon/jalkaterapian maksut.....	3
2.2. Erikoissairaanhoidon maksut.....	3
2.2.1. Erikoissairaanhoidon poliklinikkamaksut (asiakasmaksuasetus 8 §).....	3
2.2.2. Päivystyskäynnit	4
2.2.3. Päiväkirurgian maksu (Asiakasmaksuasetus 8 a §).....	4
2.3. Tukihenkilön päivämaksu.....	5
2.4. Kotisairaalahoido (tilapäinen kotona annettava sairaalatasoinen hoito).....	5
2.5. Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito (asiakasmaksuasetus 9 §)	5
2.6. Sarjassa annettava hoito (asiakasmaksuasetus 11 §)	7
2.7. Maksu lääkärintodistuksesta.....	8
2.7.1. Maksuttomat todistukset perusterveydenhuollossa	8
2.7.2. Maksulliset todistukset perusterveydenhuollossa.....	9
2.7.3. Erikoissairaanhoidon lääkärilausunnot.....	10
3. Sairaankuljetus (asiakasmaksuasetus 1992/912)	10
4. Laitoshoidon maksut	10
4.1. Lyhytaikainen laitoshoido (asiakasmaksuasetus 12 §).....	10
4.2. Pitkäaikainen laitoshoido (asiakasmaksulaki 7c §).....	11
5. Päihdepalvelut.....	14
5.1. Selviämisen- ja vieroitushoito (alkoholi)	14
5.2. Huumevieroitus	14
6. Muualta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu (asiakasmaksulaki 13 §)	14
7. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu (asiakasmaksulaki 3 §).....	14

1. Yleiset periaatteet

Asiakasmaksujen soveltamista ohjaavat muut ohjeet, erityisesti asiamaksujen yleiset perusteet 2026 ja soveltamisessa tulee huomioida ohjeistuksessa esitetyt poikkeamat ja erityistilanteet.

1.1.2026 alkaen maksukatto on 815 euroa.

2. Avopalvelujen maksut

Alle 18-vuotiaalle maksuttomia.

2.1. Perusterveydenhuollon maksut (asiakasmaksuasetus 7 §, asiakasmaksulaki 5§)

2.1.1. Vastaanottopalvelut

Kerryttää maksukattoa

Lääkärin vastaanottokäynti/ etävastaanotto 30,20 €

Hoitoon liittyvä lääkärin puhelu/chat 19,90 €

Maksu peritään enintään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä tai hoitopuhelulta tai vastaavalta yhteensä kalenterivuoden aikana. Maksu peritään vain yhdeltä käynniltä, puhelulta tai vastaavalta /päivä.

Lääkärikäynnin maksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

Lääkärin kotikäynti asumispalveluyksiköissä tai kotihoidon asiakkaan kotona 30,20 €

Hoitajan vastaanotto (myös geriatrinen ja palliatiivinen poliklinikka) ja muistihoitajan kotikäynti on maksuton.

Maksua ei peritä rokottamisesta tai rokoteaineesta, mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräämästä perussairauden hoitoon liittyvästä rokottamisesta.

Mikäli rokottaminen johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä hoitajan rokotusvastaanotosta, mutta asiakkaan tulee itse hankkia rokoteaine. Rokotereseptin saa ottamalla yhteyttä terveysasemalle.

2.1.2. Fysioterapian ja toimintaterapian maksut (asiakasmaksuasetus 7 §, asiakasmaksulaki 5 §)

Kerryttävät maksukattoa, paitsi fysioterapian ryhmäjaksot

Yksilökuntoutus:	19,90 €/kerta
- fysio- ja /tai toimintaterapia	
- vastaanottokäynti/kotikäynti/etävastaanotto	
Kuntoutuksen suoravastaanotto	19,90 €/kerta
- yli 15-v TULE-asiakkaille, ei lähetettä	
Ryhmäkuntoutus:	6,10 €/kerta
- fysioterapia	
Tehostettu kuntoutus, 2 käyntiä tai enemmän viikossa	39,80 €/vko
Kuntoutuksen matalan kynnyksen palvelut ohjaus, neuvonta, chat ovat maksuttomia.	
Chat-palvelun korvatesa normaalin vastaanoton maksu on	19,90 €/kerta

2.1.3. Kuntoutushoidon asiakasmaksu (asiakasmaksulaki 14 §, vammaispalvelulaki 2 §)

Kerryttää maksukattoa	
Kuntoutushoidon asiakasmaksu	24,60 €/pv
Kuntoutushoidosta voidaan periä em. maksu/hoitopäivä, kun vammaisen tai kehitysvammaisen henkilö saa kuntoutushoitoa laitoksessa.	

2.1.4. Puheterapian, ravitsemusterapian, jalkojenhoidon/jalkaterapian maksut

Kerryttävät maksukattoa	
Yksilökohtainen terapia/hoido perusterveydenhuollossa	19,90 €/käynti
Yksilökohtainen terapia/hoido erikoissairaanhoidossa	71,30 €/käynti

2.2. Erikoissairaanhoidon maksut

2.2.1. Erikoissairaanhoidon poliklinikkamaksut (asiakasmaksuasetus 8 §)

Kerryttävät maksukattoa

Poliklinikkamaksu	71,30
• videovälitteinen etävastaanotto on verrattavissa vastaanotolla käyntiin silloin, kun se korvaa poliklinikkakäynnin.	
Hoitoon liittyvä puhelu/chat/muu digitaalinen yhteydenotto	35,70
• peritään vain yhdestä yhteydenotosta/päivä	

Erikseen määriteltujen sairauksien hoitoon (hematologia, onkologia ja dialyysipotilaat) liittyvät etäseurannat/ chat/ seurantapuhelut ovat maksuttomia.

Kaikkien ammattiryhmien vastaanotot ja tutkimuskäynnit ovat maksullisia, ellei asiakasmaksulaki tai- asetus toisin määrää tai Kymenlaakson hyvinvointialue ole niitä määritellyt maksuttomiksi itse.

2.2.2. Päivystyskäynnit

Kerryttävät maksukattoa

Erikoissairaanhoidon käynti lääkärillä 24/7 71,30 €/käynti

Yleislääketieteen lääkäri-käynti, arkisin ma-pe klo 20 asti 30,20 €/käynti

Yleislääketieteen lääkäri-käynti, ma-pe klo 20-8, la, su ja pyhät 41,40€/käynti

Sairaanhoitajan käynti (mikäli korvaa lääkärikäynnin) 17,60€/käynti

Yleislääketieteen päivystyskäyntejä ei oteta huomioon laskettaessa kolmea terveyskeskuksen käyntimaksua. Maksu peritään henkilöltä, joka on maksanut kolme lääkärimaksua.

Akuuttisyksikön hoitovuorokaudet:

Hoitovuorokausia 1- 2 vrk 71,30 €/käynti

Hoitovuorokausia 3-4 vrk 142,60 €/käynti

Hoitovuorokausia 5-6 vrk 213,90 €/käynti

Hoitovuorokausia 7 vrk -> 285,20 €/käynti

2.2.3. Päiväkirurgian maksu (Asiakasmaksuasetus 8 a §)

Kerryttää maksukattoa, maksuton alle 18-vuotiaille

Maksu päiväkirurgisesta toimenpiteestä 233,80 €

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 8a §: ”Päiväkirurgisesta toimenpiteestä, joka tehdään leikkaussalissa, ja joka edellyttää yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä, voidaan periä 8 §:ssä säädetyn maksun sijasta enintään 233,80 euroa.”

”Jos päiväkirurgisessa toimenpiteessä ollut henkilö komplikaation tai muun vastaavan syyn takia jää hoitopaikkaan toimenpidettä seuraavaan vuorokauteen, voidaan häneltä periä 1 mom. säädetyn maksun lisäksi 12 §:ssä säädetty hoitopäivämaksu”.

Maksukaton ylittymisen jälkeen päiväkirurgian maksua ei peritä ja hoitopäivän hinta on 26,80 €/hoitopäivä.

Hoitopäivämaksua ei peritä alle 18-vuotiailta.

2.3. Tukihenkilön päivämaksu

Ei kerrytä maksukattoa.

Perhehuoneeseen majoittuvan tukihenkilön vuorokausimaksu 71,50 €/vrk

Lastenosastolla omaiselta peritään ainoastaan ateriamaksut:

Lounas	7,68 €
Lounas (erityisruokavalio)	11,53 €
Päivällinen	6,14 €
Päivällinen (erityisruokavalio)	9,13 €

2.4. Kotisairaalahoido (tilapäinen kotona annettava sairaalatasoinen hoito)

Kerryttää maksukattoa

Lääkäri/hammaslääkäri 27,60 €/käynti

Muu ammattihenkilö, laskutetaan max 2 krt/vrk 17,50 €/käynti

Mikäli asiakas on jonkin alla mainitun palvelun piirissä, maksua ei peritä:

- lyhyt- tai pitkäaikainen laitoshoido
- pitkäaikainen asumispalvelu (ympäri vuorokautinen/yhteisöllinen)
- säännöllinen kotihoito

Jos asiakas saa tartuntatautilain mukaisten sairauksien hoitoa, ei maksua peritä.

Jos asiakas kotiutuu joko perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon osastojaksolta, maksaa hän hoitopäivämaksun eikä ko. päivän käynnistä veloiteta kotisairaalan käyntimaksua.

Jos asiakas kotiutuu päivystyksestä, häneltä peritään sekä päivystyskäynnin että kotisairaalan käyntimaksu.

2.5. Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito (asiakasmaksuasetus 9 §)

Suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta terveyskeskuksissa perittävät asiakasmaksut on asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 9 §:n nojalla sidottu kulloinkin voimassa olevaan Suun terveydenhuollon toimenpideluokitukseen, jota ylläpitää Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Toimenpideluokituksen yhteydessä julkaistava, asiantuntijaryhmän määrittelemä vaativuusluokka on yhteydessä palvelun käyttäjältä terveyskeskuksissa perittävän asiakasmaksun enimmäismäärään.

Perusmaksut sekä toimenpidepohjaiset maksut kerryttävät maksukattoa.

Hammastekniset kulut (hammaslaboratorion osuus työstä) eivät kerrytä maksukattoa.

Kultakin käynniltä voidaan toimenpidepohjaisten, 9 §:n 2 momentin mukaisten maksujen lisäksi periä 9 § 1 momentin mukainen perusmaksu:

Hammaslääkäri, perusmaksu	19,10 €/käynti
Erikoishammaslääkäri, perusmaksu	28,10 €/käynti
Suuhygienisti, perusmaksu	14,80 €/käynti

Alle 18-vuotiailta ei peritä perusmaksua eikä maksuja tutkimuksista ja hoidosta. Maksua ei saa periä 18 vuotta täyttäneeltä terveydenhuoltolain 16§:n nojalla järjestetyistä palveluista.

Oikomislaitteista ja hammasproteettisista toimenpiteistä voidaan 18 vuotta täyttäneiltä periä niihin liittyvät hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina, mikäli potilas ei ole suorittanut maksua suoraan valmistajalle.

Jos potilas annettujen käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi on aiheuttanut oikomislaitteen häviämisen tai vahingoittumisen, voidaan häneltä periä uuden oikomislaitteen hankkimisesta tai vahingoittuneen laitteen korjaamisesta aiheutuneet hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina myös alle 18-vuotiailta (9 § 5 mom).

Erikoismateriaaleista voidaan periä enintään todellisia kustannuksia vastaava maksu (9 § 4 mom).

1) kuvantamistutkimukset:

a) hammaskuva 12,30 euroa;

b) leukojen ja koko hampaiston panoraamaröntgenkuvaus 27,60 euroa;

2) ehkäisevään hoitoon kuuluvat toimenpideluokituksen SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet 12,30 euroa käyntikerralta;

3) tutkimukset, hammastarkastukset ja sairauksien hoito toimenpideluokituksen vaativuusluokan mukaan, lukuun ottamatta 4 kohdassa lueteltuja proteettisia toimenpiteitä, seuraavasti:

a) 12,30 euroa vaativuusluokkaan 0–2 kuuluvasta toimenpiteestä;

b) 27,60 euroa vaativuusluokkaan 3 ja 4 kuuluvasta toimenpiteestä;

c) 54,70 euroa vaativuusluokkaan 5–7 kuuluvasta toimenpiteestä;

d) 80,20 euroa vaativuusluokkaan 8–10 kuuluvasta toimenpiteestä;

e) 112,50 euroa vaativuusluokkaan 11 tai sitä suurempaan

vaativuusluokkaan kuuluvasta toimenpiteestä;

4) proteettiset toimenpiteet:

a) proteesin pohjaus 80,20 euroa;

b) proteesin korjaus 54,70 euroa;

c) akryyliosa- ja kokoproteesi 268,30 euroa;

d) kruunut ja sillat 268,30 euroa hampaalta;

e) rankaproteesi 325,60 euroa.

Suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvio ensimmäistä lasta odottavalle perheelle on maksuton, jos ei tehdä kliinistä tutkimusta tai toimenpiteitä. Käynti on maksullinen, jos tehdään kliininen tutkimus tai tarkastus.

Rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen, rintamatunnuksen tai veteraanitunnuksen omaavilta tai henkilöiltä, joilla on todistus miinanraivaustehtäviin osallistumisesta, ei peritä maksua hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta tai protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä (Asiakasmaksuasetus 9 § 6 mom.). Käyntimaksu peritään, jos käyntiin sisältyy muita kuin maksuttomia toimenpiteitä.

Suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta terveystieteiden keskuksessa 71,30 €/käynti

Silloin, kun tutkimuksen ja hoidon perusteena on:

- a) hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö
- b) vaikea, toimintaa haittaava laaja-alainen synnynnäinen hampaistonpuutos tai kehityshäiriö
- c) pään ja leukojen alueen kiputila
- d) kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoidoita
- e) muun kuin hammassairauden takia välttämätön suun hoito.

2.6. Sarjassa annettava hoito (asiakasmaksuasetus 11 §)

Kerryttää maksukattoa

Sarjassa annettava hoito 19,90 €/kerta
Maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/kalenterivuosi.

Sarjahoitomaksun voi asiakasmaksuasetuksen 11 § 1 mom. mukaan periä:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriöhoidoista
- säde- ja sytostaattihoidosta
- muusta vastaavasta hoidosta

Perusterveydenhuollossa annetusta hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta tai muusta vastaavasta hoidosta ei peritä sarjahoitomaksua.

Sarjahoito toteutetaan lääkärin määräämänä samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa toistuvana hoitona, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kuutta viikkoa. Joskus hoidollisista syistä hoito voidaan toteuttaa harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

Muu vastaava hoito arvioidaan sen perusteella, onko annettava hoito toistuvaa ja säännöllistä.

Mielenterveystyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia on maksutonta (asiakasmaksulaki 5 §).

2.7. Maksu lääkärintodistuksesta

Ei kerrytä maksukattoa.

Lääkärin tai hammaslääkärin todistus 60,60 €

Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus (ajokorttitodistus) 72,80 €

Todistusmaksun lisäksi käynnistä peritään toimenpide- ja käyntimaksut.

Alle 18-vuotiaalle tehdyt C-todistukset vammaistuen hakemista varten ovat maksuttomia sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa.

Valmiiksi laaditut todistukset

Valmiiksi laadituista todistuksista peritään maksu asiakkaalta, vaikka hän sen myöhemmin peruusi.

2.7.1. Maksuttomat todistukset perusterveydenhuollossa

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- B-lausunto/todistus (esim. erityiskorvattavia lääkkeitä, sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat on määrännyt/lähtettänyt asiakkaan palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)

- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

2.7.2. Maksulliset todistukset perusterveydenhuollossa

Eivät kerrytä maksukattoa.

Seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista ja lausunnoista peritään maksu 60,60 €

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat ei ole määrännyt asiakasta palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus. Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta

2.7.3. Erikoissairaanhoidon lääkärilausunnot

Eivät kerrytä maksukattoa

Erikoissairaanhoidon antamat lääkärilausunnot ovat aina maksullisia 60,60 €

Edunvalvontaan ja potilaalle maksuttomaan hoitoon liittyvät todistukset ovat maksuttomia.

Alle 18-vuotiaan osalta C-todistukset ovat maksuttomia.

3. Sairaankuljetus (asiakasmaksuasetus 1992/912)

Sairaankuljetus ajoneuvolla suoritetusta sairaankuljetuksesta voidaan periä enintään valtioneuvoston vahvistetun taksan mukainen maksu. Tämä maksu voidaan periä myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta asiakkaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvittu.

Maksua ei saa periä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai hoitokotiin.

Sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaan vakuutetulla on oikeus saada sairaankuljetuksesta aiheutuneista kustannuksista korvausta siten kuin mainitussa laissa säädetään.

Kaikki Suomen Kelan sairausvakuutuspiiriin kuuluvat maksavat sairaankuljetuksen omavastuun 25 € yhteen suuntaan tehdystä matkasta.

4. Laitoshoidon maksut

4.1. Lyhytaikainen laitoshoido (asiakasmaksuasetus 12 §)

(esim. sairaalan osastohoitojakso)

Maksut kerryttävät maksukattoa.

Maksu hoidosta ja ylläpidosta hoitopäivältä	71,50 €/pv
Maksukaton ylittymisen jälkeen peritään	26,80 €/pv
Psykiatrian toimintayksikössä	32,80 €/pv
Maksukaton ylittymisen jälkeen peritään	26,80 €/pv

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksua sovelletaan synnytysten osalta.

4.2. Pitkäaikainen laitoshoido (asiakasmaksulaki 7c §)

Ei kerrytä maksukattoa.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyyn mukaan tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, joista on tehty maksussa huomioitavat vähennykset. Henkilökohtaiseksi käyttövaraksi jää 15 % nettotuloista tai vähintään 131 €/kk ja psykiatriassa laitoshoidossa 195 €/kk.

Laissa säädettyä käyttövaraa suuremman käyttövaran perusteluna on, että asiakkailla voi puhelinmaksujen ja henkilökohtaisen hygienian sekä vaatehankintojen ja mahdollisten terveydenhoitomenojen lisäksi olla kuntoutumisen tukemiseen liittyviä menoja.

Jos asiakas on välittömästi ennen pitkäaikaista laitoshoidoa ollut yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison, maksu määritellään yhteenlaskettujen nettotulojen mukaan. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % yhteenlasketuista tuloista, joista on tehty huomioitavat vähennykset. Jos suurempituloisen puolison ollessa laitoshoidossa edellä esitetyllä tavalla laskettu asiakasmaksu muodostuu niin suureksi, että kotiin jäävä puoliso joutuisi osallistumaan maksuun, asiakasmaksu määritellään vain asiakkaan omien tulojen mukaisesti.

Jos molemmat ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai asumispalveluissa maksu määräytyy kummallekin omien nettotulojen mukaisesti.

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneen 12 kuukauden keskimääräinen tulo.

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **nettotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16 vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Eläkevakuutuksen tuotto (pääomalle kertynyt tuotto)
- Vuokratuotto vähennettynä tulonhankkimismenoilla
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki

- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tuloina ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua.

Tuloina ei huomioida:

- lapsilisä ja lapsikorotukset
- elatusapu ja -tuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- sotilasavustus
- rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- opintotuen asumislisä
- toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- perhehoidon kustannusten korvaukset
- kunnan maksama omaishoidon tuen palkkio
- asumistuki (huomioidaan vuokrasta vähennyksenä)

Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa laitoshoidossa

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset. Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen pitkäaikaisen perhehoidon, pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen tai pitkäaikaisen laitoshoidon alkamista.

- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi pitkäaikaisen laitoshoidon vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Jo asiakasmaksua määrättäessä harkinnanvaraiset vähennykset voidaan tehdä asiakkaan kuntoutumissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti esim.

- Sosiaalinen kuntoutus
- Asumisharjoittelun lyhytaikaishoidon asiakasmaksut ja mahdolliset ateriamaksut
- Työtoimintamenot

- Oman asunnon tarve ja ylläpidon kustannukset pidempään kuin laissa määritellysti
 - Kuntouttavien kotilomien kustannukset
 - Tavallista suuremmat vaatemeno
 - Muut hoitosuunnitelman mukaiset erityiset tarpeet, kuten tietokone, opiskelu yms.
 - Ulosottoviranomaisen tai muun velkojan maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- Lomien osalta tulee huomioida, että pitkäaikaishoidon maksu peritään myös viiden ensimmäisen lomapäivän ajalta vrt. lyhytaikaishoito

5. Päihdepalvelut

5.1. Selviämis- ja vieroitushoito (alkoholi)

- Lyhytaikaisen hoidon maksu 71,50 €/vrk
- Maksukaton täyttymisen jälkeen 26,80 €/vrk

5.2. Huumevieroitus

- Lyhytaikaisen hoidon maksu 71,50 €/vrk
- Maksukaton täyttymisen jälkeen 26,80 €/vrk

6. Muualta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu (asiakasmaksulaki 13 §)

Jos asiakkaalla ei ole kotikuntaa eikä asiakasta rinnasteta hyvinvointialueen asukkaaseen siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56 §:ssä säädetään, peritään hänelle annetusta terveydenhuollon palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

7. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu (asiakasmaksulaki 3 §)

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu 60,60 €
(huom. lakimuutoksessa esitetään maksun nostoa 73,70 €:oon, joten maksu nostetaan tähän, jos lakimuutos hyväksytään.)

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä asiakkailta maksu, jos asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle ajalle tai asianomaiseen palveluyksikköön, eikä asiakas tai hänen edustajansa ole 24 tuntia ennen peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Isotooppitutkimukseen varattu aika on peruttava 3 vrk ennen tutkimusta.